

Ministerstvo financií SR
Sekcia rozpočtovej politiky
Odbor rozpočtovej regulácie
Oddelenie rozpočtovej regulácie
a analýz financovania územnej samosprávy

Hospodárenie obcí a vyšších územných celkov za rok 2017

Hodnotenie rozpočtového hospodárenia obcí a VÚC vychádza z ich finančných výkazov o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách t. j. FIN 1-12 k 31.12.2017. Tieto finančné výkazy za rok 2017 nepredložilo 7 obcí, ktorých výsledky hospodárenia nie sú zahrnuté do celkového hodnotenia.

1. Obce

V roku 2017 zabezpečovali obce financovanie samosprávnych kompetencií predovšetkým z vlastných daňových a nedaňových príjmov. Z dotácií zo štátneho rozpočtu z príslušných kapitol štátneho rozpočtu (ďalej len „kapitola“) boli financované kompetencie preneseného výkonu štátnej správy a ďalšie úlohy spojené s regionálnym rozvojom, ochranou životného prostredia, ako aj realizáciou projektov spolufinancovaných z prostriedkov Európskej únie.

V bežných rozpočtoch obcí schválených mestskými a obecnými zastupiteľstvami sa očakávali príjmy v sume 3 517 583 tis. eur, výdavky 3 258 680 tis. eur a prebytok 258 903 tis. eur. Počas roka 2017 boli príjmy bežného rozpočtu upravené na sumu 3 772 660 tis. eur, výdavky 3 523 322 tis. eur a prebytok v sume 249 338 tis. eur. Skutočné bežné príjmy dosiahli sumu 3 916 634 tis. eur a výdavky 3 491 758 tis. eur, prebytok bol 424 876 tis. eur.

V schválených kapitálových rozpočtoch sa očakávali príjmy v sume 464 031 tis. eur, výdavky 892 287 tis. eur a schodok 428 256 tis. eur. Zmenami počas roka bol upravený rozpočet kapitálových príjmov na sumu 410 526 tis. eur, výdavkov 961 521 tis. eur a schodok vo výške 550 994 tis. eur. V skutočnosti boli dosiahnuté kapitálové príjmy v sume 264 028 tis. eur, výdavky 636 539 tis. eur, schodok 372 511 tis. eur.

Súčasťou rozpočtov obcí sú aj finančné operácie, v rámci ktorých obce predpokladali v schválených rozpočtoch v príjmovej časti získať 359 010 tis. eur, výdavkové finančné operácie sa očakávali v sume 156 417 tis. eur a prebytok 202 593 tis. eur. Zmenou v priebehu roka 2017 boli upravené príjmové finančné operácie na sumu 559 497 tis. eur, výdavkové finančné operácie 180 766 tis. eur a prebytok 378 732 tis. eur. Skutočné príjmové finančné operácie boli dosiahnuté

v sume 413 787 tis. eur, výdavkové v sume 163 667 tis. eur, prebytok finančných operácií bol 250 120 tis. eur.

Celkové príjmy rozpočtov obcí sa predpokladali v schválených rozpočtoch vo výške 4 340 624 tis. eur, v upravených rozpočtoch vo výške 4 742 683 tis. eur, v skutočnosti dosiahli 4 594 449 tis. eur. Výdavky sa predpokladali v schválených rozpočtoch vo výške 4 307 384 tis. eur, v upravených rozpočtoch 4 665 608 tis. eur a v skutočnosti sa realizovali vo výške 4 291 965 tis. eur. V porovnaní s rokom 2016 skutočne dosiahnuté celkové príjmy obcí za rok 2017 vzrástli o 205 501,6 tis. eur a celkové výdavky o 263 273 tis. eur. Rast celkových príjmov súvisí najmä s medziročným nárastom daňových príjmov o 150 154 tis. eur a príjmových finančných operácií o 96 837 tis. eur, pričom nedaňové príjmy klesli o 22 247 tis. eur a granty a transfery klesli o 19 243 tis. eur. Vo výdavkovej časti rozpočtu obcí došlo v porovnaní s rokom 2016 k zvýšeniu bežných výdavkov o 194 328 tis. eur (o 5,89 %), v kapitálových výdavkoch došlo k nárastu o 171 159 tis. eur (o 36,78 %) a výdavkové finančné operácie boli oproti roku 2016 nižšie o 102 214 tis. eur (o 38,44 %).

Obce vo svojich schválených rozpočtoch na rok 2017 predpokladali v rámci rozpočtového hospodárenia účtovný prebytok vo výške 33 240 tis. eur, po vylúčení finančných operácií predpokladali schodok vo výške 169 354 tis. eur. V upravených rozpočtoch predpokladali obce účtovný prebytok vo výške 77 075 tis. eur, vylúčením finančných operácií predpokladali schodok vo výške 301 657 tis. eur.

Hospodárenie obcí za rok 2017 skončilo účtovným prebytkom 302 484 tis. eur. Po vylúčení príjmových a výdavkových finančných operácií predstavujú príjmy 4 180 662 tis. eur a výdavky 4 128 298 tis. eur. Rozpočtové hospodárenie obcí po vylúčení finančných operácií skončilo s prebytkom 52 364 tis. eur. Po započítaní zmien stavu záväzkov s negatívnym vplyvom 30 399 tis. eur, pohľadávok s negatívnym vplyvom 26 594 tis. eur, časového rozlíšenia úrokov a ostatných úprav s negatívnym vplyvom 3 094 tis. eur skončilo rozpočtové hospodárenie obcí v metodike ESA 2010 so schodkom vo výške 7 723 tis. eur. V porovnaní s rokom 2016, keď rozpočtové hospodárenie obcí v metodike ESA 2010 skončilo s prebytkom vo výške 348 274 tis. eur, v roku 2017 došlo k jeho zhoršeniu o 355 997 tis. eur (o 102,22 %).

1.1.Vzťahy štátu a rozpočtov obcí¹

V roku 2017 bolo z rozpočtov jednotlivých kapitol do rozpočtov obcí poskytnutých 1 097 737 tis. eur vo forme bežných a kapitálových grantov a transferov, z toho bežné granty a transfery tvorili sumu 928 807 tis. eur a kapitálové granty a transfery čiastku 168 930 tis. eur. V porovnaní so

---

¹ Zdroj: Štátny záverečný účet SR za rok 2017

skutočnosťou 2016 je to v úhrne za všetky zdroje výdavkov (vrátane EÚ) viac o 38 013 tis. eur a zo štátneho rozpočtu až o 55 582 tis. eur viac.

Granty a transfery zo zdroja 111 - štátny rozpočet boli poskytnuté v sume 961 387 tis. eur. Z toho bežné granty a transfery tvorili čiastku 911 959 tis. eur a kapitálové granty a transfery sumu 49 428 tis. eur. Na financovanie kompetencií preneseného výkonu štátnej správy bolo poskytnutých 851 764 tis. eur len v rámci bežných transferov, a to najmä v kapitolách Ministerstva vnútra SR (845 299 tis. eur) a Ministerstva dopravy a výstavby SR (6 442 tis. eur). Z celkovej sumy najviac prostriedkov smerovalo do oblasti školstva (829 136 tis. eur), ostatné na všeobecné verejné služby (matrika, register obyvateľov) a do ekonomickej oblasti na výstavbu a cestnú dopravu. Na ostatné činnosti zabezpečované obcami v rámci ich samosprávnej pôsobnosti napr. na podporu regionálneho rozvoja, cestovného ruchu, rozvoja bývania, obnovy infraštruktúry a podobne sa vynaložila zo zdroja štátny rozpočet suma 109 623 tis. eur.

Súhrnný prehľad grantov a transferov poskytnutých obciam podľa jednotlivých oddielov funkčnej klasifikácie poskytujú údaje v nasledujúcej tabuľke:

Granty a transfery poskytnuté obciam podľa oddielov funkčnej klasifikácie							v tis. eur	
	Skutočnosť		Rozpočet	Skutočnosť		Rozdiel		
	2015	2016	2017	2017	z toho: zdroj 111*	v tis. eur	v %	
	1	2	3	4	5	6=4-3	7=4/3	
Všeobecné verejné služby	31 643	19 325	19 111	22 150	20 707	3 039	15,9	
Verejný poriadok a bezpečnosť	3 200	1 509	355	7 566	826	7 211	2 031,3	
Ekonomická oblasť	292 166	55 056	29 296	56 909	7 343	27 613	94,3	
Ochrana životného prostredia	107 704	26 397	0	59 563	0	59 563	x	
Bývanie a občianska vybavenosť	53 858	94 869	4 200	38 523	37 080	34 323	817,2	
Zdravotníctvo	3 340	868	0	0	0	0	x	
Rekreácia, kultúra a náboženstvo	6 410	5 103	2 400	6 857	5 357	4 457	185,7	
Vzdelávanie	760 683	796 447	783 900	839 651	837 899	55 751	7,1	
Sociálne zabezpečenie	52 573	60 150	55 645	66 518	52 175	10 873	19,5	
Spolu	1 311 577	1 059 724	894 907	1 097 737	961 387	202 830	22,7	

Poznámka: * len prostriedky štátneho rozpočtu

Najväčšie rozdiely medzi schváleným rozpočtom a skutočnosťou boli zaznamenané v ochrane životného prostredia o 59 563 tis. eur u Ministerstva životného prostredia SR a vzdelávaní o 55 751 tis. eur u Ministerstva vnútra SR.

Do rozpočtov obcí boli poskytnuté granty a transfery z jednotlivých rozpočtových kapitol v nasledovnom členení:

Granty a transfery poskytnuté obciam podľa kapitol ŠR							v tis. eur	
	Skutočnosť		Rozpočet	Skutočnosť		Rozdiel		
	2015	2016	2017	2017	z toho: zdroj 111*	v tis. eur	v %	
	1	2	3	4	5	6=4-3	7=4/3	
Ministerstvo vnútra SR	771 199	814 307	788 789	867 007	857 469	78 218	9,9	
Ministerstvo dopravy a výstavby SR	133 883	42 990	8 614	73 566	39 353	64 952	754,0	
Ministerstvo práce, soc. vecí a rodiny SR	68 692	61 946	55 639	66 541	52 199	10 902	19,6	
Ministerstvo životného prostredia SR	127 089	30 390	0	59 563	0	59 563	x	
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	134 400	32 084	22 183	15 353	0	-6 830	-30,8	
Všeobecná pokladničná správa	17 293	8 324	5 100	9 562	8 062	4 462	87,5	
Ministerstvo kultúry SR	3 154	1 717	0	2 957	2 957	2 957	x	
Úrad vlády SR	8 477	1 761	50	2 686	1 287	2 636	5 272,0	
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	11 231	232	14 532	492	50	-14 040	-96,6	
Ministerstvo spravodlivosti SR	0	0	0	10	10	10	x	
Ministerstvo hospodárstva SR	28 917	64 328	0	0	0	x	x	
Ministerstvo zdravotníctva SR	3 340	868	0	0	0	x	x	
Ministerstvo financií SR	3 902	735	0	0	0	x	x	
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	0	42	0	0	0	x	0,0	
Spolu	1 311 577	1 059 724	894 907	1 097 737	961 387	202 830	22,7	

Poznámka: * len prostriedky štátneho rozpočtu

Na celkovom objeme poskytnutých grantov a transferov obciam sa najväčšou sumou podieľalo **Ministerstvo vnútra SR**, ktoré na tento účel vynaložilo 867 007 tis. eur, čo je oproti schválenému rozpočtu viac o 78 218 tis. eur. Z celkovej sumy bolo v rámci bežných výdavkov vynaložených 845 299 tis. eur na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy na úseku školstva najmä v rámci programu Výchova a vzdelávanie mládeže na úhradu nákladov na poskytovanie výchovy, na vzdelávacie poukazy, na asistentov učiteľa, na úhradu nákladov na havárie, na dopravné, na príspevok pre materské školy, na lyžiarske kurzy a iné. V rámci programu Efektívna a spoľahlivá štátna správa boli prostriedky poskytnuté na matriky, na register obyvateľstva, na zabezpečenie volieb do orgánov samosprávy krajov a ďalšie. Veľký rozdiel medzi schváleným rozpočtom a skutočnosťou spôsobil, že išlo o účelové prostriedky na úseku školstva, ktoré nie sú pri rozpise rozpočtu známe a poskytujú sa na základe skutočnosti. Ďalšie bežné výdavky v sume 4 752 tis. eur boli poskytnuté v rámci programov Integrácia marginalizovaných rómskych komunít, Všeobecná vnútorná správa (na mimoriadne udalosti v súvislosti s povodňami – na povodňové, záchranné a zabezpečovacie práce), Prevencia kriminality, Boj proti obchodovaniu s ľuďmi a ďalšie. Kapitálové prostriedky boli poskytnuté obciam v čiastke 16 956 tis. eur najmä na aktivity zamerané na prevenciu

kriminality na regionálnej úrovni, na riešenie havarijných situácií škôl, na dostavby, výstavby a rekonštrukcie telocviční, na debariérizáciu škôl a školských zariadení a iné. Kapitálové prostriedky pôvodne rozpočtované neboli a úprava rozpočtu súvisela najmä s navýšením finančných prostriedkov z **Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR** na programe Výchova a vzdelávanie v súvislosti s rozvojovými projektmi na rozvoj výchovy a vzdelávania žiakov škôl v oblasti telesnej a športovej výchovy formou dostavby, rekonštrukcie a výstavby telocviční, ich vybavenia a s riešením havarijných situácií škôl, na výstavbu, prístavbu, modernizáciu, rekonštrukciu školských objektov. Ďalšia úprava rozpočtu bola na programe Efektívna a spoľahlivá štátna správa a súvisela najmä s presunom finančných prostriedkov podľa § 8 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách a na programe Ľudské zdroje v súvislosti s projektmi EÚ na zabezpečenie technickej vybavenosti v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít.

V kapitole **Ministerstva dopravy a výstavby SR** boli vo forme bežných a kapitálových grantov a transferov pre obce poukázané prostriedky v celkovej sume 73 566 tis. eur. Kapitálové výdavky v sume 66 550 tis. eur mali výrazne navýšený upravený rozpočet oproti schválenému z dôvodu realizovaných presunov medzi jednotlivými investičnými akciami. Z nich čiastka 32 337 tis. eur bola poskytnutá v rámci programu Podpora rozvoja bývania na podprogram Výstavba a obnova bytového fondu (obstaranie nájomných bytov na účel sociálneho bývania 1 524 bytových jednotiek, obstaranie ich technickej vybavenosti) a na podprogram Náhradné nájomné byty 2017, kde bolo uzavretých 16 zmlúv o poskytnutí podpory na obstaranie 84 náhradných nájomných bytov formou kúpy a rekonštrukcie. Čiastka 34 212 tis. eur predstavuje prostriedky EÚ a spolufinancovanie k nim a boli poskytnuté mestu Košice na projekt: Modernizácia električkových tratí v Košiciach – 2. etapa – 1. časť. V rámci bežných výdavkov boli poskytnuté prostriedky v sume 6 442 tis. eur na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy na úseku stavebného poriadku, na úseku bývania a na úseku dopravy. Čiastka 574 tis. eur bola poukázaná osemdesiatim obciam ako dotácia na spracovanie ich územnoplánovacej dokumentácie.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR poskytlo celkovú sumu 66 541 tis. eur. Z toho čiastka 41 895 tis. eur bola určená na úhradu ekonomicky oprávnených nákladov mestám a obciam na spolufinancovanie sociálnych služieb pre zariadenia sociálnych služieb (najmä zariadenia pre seniorov, zariadenia opatrovateľskej služby, denné stacionáre, domovy sociálnych služieb, útulky, nocľahárne a ďalšie) v zmysle § 72 ods. 5 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Suma 9 883 tis. eur tvorila dotáciu poskytovanú úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny na podporu výchovy k stravovacím návykom a k plneniu školských povinností dieťať a ohrozeného sociálnym vylúčením a na zabezpečenie výkonu osobitného príjemcu. Zo zdrojov EÚ a spolufinancovania bola poskytnutá čiastka 14 342 tis. eur na národné projekty operačného programu Ľudské zdroje.

Z kapitoly **Ministerstva životného prostredia SR** smerovala obciam suma 59 563 tis. eur, ktorá bola použitá na úhradu výdavkov projektov v rámci operačného programu Kvalita životného prostredia. Išlo najmä o budovanie kanalizácií a čističiek odpadových vôd, znižovanie energetickej

náročnosti budov, budovanie zberných dvorov a iné. Schválený rozpočet, prípadne rozpis uvoľnených zdrojov z minulých rokov sa nerozpisuje na konkrétne položky rozpočtu ale presun prostriedkov na základe reálne predložených žiadostí o platbu sa zohľadňuje v upravenom rozpočte. Uvedené malo za následok zvýšenie rozpočtu oproti schválenému rozpočtu v celkovej sume skutočného čerpania.

V rozpočtovej kapitole **Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR** bol pôvodne schválený rozpočet vo výške 22 183 tis. eur úpravou znížený na 15 353 tis. eur a v tejto výške aj boli poukázané obciam finančné prostriedky vo forme grantov a transferov.

Kapitálové transfery boli obciam poskytnuté v celkovej sume 14 926 tis. eur v rámci projektových podpôr Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020 na opatrenia Podpora na investície do infraštruktúry súvisiacej s vývojom, modernizáciou alebo prispôbením poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a Podpora na obnovu lesov poškodených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami. Ďalšie prostriedky boli poukázané ako nenávratný finančný príspevok v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Kapitálové transfery obciam boli oproti schválenému rozpočtu navýšené o 5 220 tis. eur. Dôvodom bolo, že išlo o prednostné vyplácanie finančných podpôr z prevodových rozpočtových prostriedkov roku 2016 (§ 8 zákona 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy) zo strany Pôdohospodárskej platobnej agentúry pre oblasť Programu rozvoja vidieka SR a Platobnej jednotky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pre štrukturálne fondy, ktoré nefigurujú v schválenom, ale až v upravenom rozpočte.

Bežné transfery poskytla kapitola obciam v čiastke 427 tis. eur v rámci projektových podpôr Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020 na opatrenie „Platba na lesnícko-environmentálne a klimatické záväzky“. Ďalšie prostriedky boli poskytnuté v rámci priamych platieb z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu 2014-2020 a taktiež bol poskytnutý nenávratný finančný príspevok v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Skutočné plnenie bežných transferov bolo oproti schválenému rozpočtu nižšie až 12 049 tis. eur vzhľadom na to, že pre veľký časový predstih odhadov čerpania finančných prostriedkov z programov EÚ vo vzťahu k zostaveniu rozpočtu na ďalšie obdobie nebolo možné presne stanoviť ich reálne časové vyplácanie. Administrácia procesu výziev, hodnotenia projektov, verejného obstarávania, zazmluvňovania a vlastného finančného vyplácania si vyžadovala dlhšie časové obdobie, ktoré sa prelínalo často aj medziročne.

Z kapitoly **Všeobecná pokladničná správa** boli obciam poskytnuté dotácie v celkovej sume 9 562 tis. eur. Z toho na individuálne potreby obcí v objeme 4 743 tis. eur a na záchranu a obnovu kultúrnych pamiatok v sume 2 400 tis. eur. Ďalej na základe uznesenia vlády č. 183/2017 boli uvoľnené finančné prostriedky mestu Topoľčany na rozšírenie športovej haly v čiastke 1 500 tis. eur, na základe uznesenia vlády č. 394/2017 na výstavbu mosta v mestskej časti Dlhá Lúka v meste Bardejov boli uvoľnené finančné prostriedky v sume 300 tis. eur a na základe uznesenia vlády č. 65/2017 boli uvoľnené finančné prostriedky na infraštruktúru obcí okresu Revúca v čiastke 620 tis. eur.

Podľa zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve bolo v roku 2017 z celkového výnosu dane z príjmov fyzických osôb príjmom rozpočtov obcí 70%. Podľa finančných výkazov obcí k 31.12.2017 je vykazovaná suma 1 797 321 tis. € (vrátane sankcií), ktorá bola poskytnutá do rozpočtov obcí z výnosu tejto dane (7 obcí nepredložilo finančné výkazy). Skutočný prevod dane z príjmov fyzických osôb daňovými úradmi do rozpočtov obcí bol vykonaný v sume 1 799 482 tis. € vrátane zúčtovania za predchádzajúci rok, čo je oproti vykazanej sume z finančných výkazov viac o 2 161 tis. €. V roku 2017 nebolo možné pre nefungujúce orgány samosprávy v obci Ondavka previesť 4 140,44 € (od roku 2015 to spolu predstavuje 10 380,63 €), ktoré budú prevedené obci po obnovení orgánov samosprávy.

1.2. Príjmy rozpočtov obcí

a) Príjmy bežného rozpočtu

Schválený rozpočet príjmov bežného rozpočtu na rok 2017 bol vo výške 3 517 583 tis. eur, počas roka 2017 bol obecnými zastupiteľstvami upravený na sumu 3 772 660 tis. eur. V skutočnosti dosiahli obce príjmy bežného rozpočtu vo výške 3 916 634 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu na 103,82 %). V porovnaní s rokom 2016 narástli príjmy bežného rozpočtu o 169 328 tis. eur (o 4,52 %). Príjmy bežného rozpočtu podľa ekonomickej klasifikácie v roku 2017 boli nasledovné:

Celkové daňové príjmy vrátane sankcií vykázali obce vo výške 2 341 995 tis. eur, z toho vykázaný podiel na dani z príjmov fyzických osôb vrátane sankcií tvoril sumu 1 797 321 tis. eur (k upravenému rozpočtu plnenie na 101,81 %). Z miestnych daní a poplatkov sa na plnení daňových príjmov podieľali - daň z nehnuteľností vo výške 347 899 tis. eur (k upravenému rozpočtu plnenie na 101,64 %), dane na tovary a služby a iné dane 196 775 tis. eur (k upravenému rozpočtu plnenie na 101,37 %). Rozpočtový zámer celkových daňových príjmov k upravenému rozpočtu sa splnil na 101,75 %. V porovnaní so skutočnosťou roku 2016 bol zaznamenaný nárast v daňových príjmoch o 150 154 tis. eur (o 6,85 %), a to skoro vo všetkých položkách daňových príjmov (okrem dane z používania tovarov a z povolenia na výkon činnosti, ktorá poklesla o 16 tis. eur).

Nedaňové príjmy bežného rozpočtu obce vykázali v sume 511 746 tis. eur, čím sa rozpočtový zámer k upravenému rozpočtu splnil na 126,38 %. Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku boli k upravenému rozpočtu splnené na 101,74 % (skutočnosť 171 543 tis. eur), z administratívnych poplatkov a iných poplatkov a platieb 153,76 % (skutočnosť 276 922 tis. eur), príjmy z úrokov z tuzemských a zahraničných úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, vkladov a ážio 109,69 % (skutočnosť 1 168 tis. eur) a iné nedaňové príjmy 112,58 % (skutočnosť 62 112 tis. eur). Oproti predchádzajúcemu roku 2016 u bežných nedaňových príjmov došlo k nárastu o 616 tis. eur (o 0,12 %).

Z celkových prijatých bežných grantov a transferov 1 062 894 tis. eur (k upravenému rozpočtu plnenie na 99,71 %) pripadá 1 060 006 tis. eur na tuzemské bežné granty a transfery a 2 888 tis. eur na zahraničné bežné granty a transfery. Oproti skutočnosti roku 2016 došlo k nárastu bežných grantov a transferov o 18 558 tis. eur (o 1,78 %), najmä z dôvodu nárastu transferov v rámci verejnej správy o 32 362 tis. eur.

b) Príjmy kapitálového rozpočtu

Rozpočet kapitálových príjmov bol schválený obecnými zastupiteľstvami na rok 2017 vo výške 464 031 tis. eur, počas roka bol upravený na sumu 410 526 tis. eur, v skutočnosti boli dosiahnuté kapitálové príjmy vo výške 264 028 tis. eur (z toho nedaňové kapitálové príjmy dosiahli sumu 60 318 tis. eur a celkové kapitálové granty a transfery sumu 203 710 tis. eur), čo predstavuje plnenie na 64,31 % upraveného rozpočtu. Oproti roku 2016 došlo k poklesu kapitálových príjmov celkom o 60 664 tis. eur (o 18,68 %), keďže výrazne poklesli nedaňové kapitálové príjmy o 22 863 tis. eur (o 27,49 %) a tuzemské kapitálové granty a transfery o 39 138 tis. eur (o 16,43 %), pričom zahraničné kapitálové granty vzrástli o 1 337 tis. eur (o 40,14 %).

1.3. Výdavky rozpočtov obcí

a) Výdavky bežného rozpočtu

Výdavky bežného rozpočtu obcí boli schválené vo výške 3 258 680 tis. eur a počas roka došlo k ich úprave na sumu 3 523 322 tis. eur. V skutočnosti boli vynaložené výdavky bežného rozpočtu vo výške 3 491 758 tis. eur, čo je plnenie na 99,1 % k upravenému rozpočtu. Oproti roku 2016 došlo k nárastu bežných výdavkov o 194 328 tis. eur (o 5,89 %).

Z celkových výdavkov bežného rozpočtu vynaložili obce v roku 2017 na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné vyrovnania 1 333 185 tis. eur (plnenie na 99,26 % upraveného rozpočtu) a na poistné a príspevok do poisťovní 485 119 tis. eur (plnenie na 99,13 % upraveného rozpočtu). Osobné výdavky zamestnancov obcí a ich rozpočtových organizácií (mzdy a odvody) tvorili 52,07 % výdavkov bežného rozpočtu obcí. Oproti roku 2016 došlo u osobných výdavkov k nárastu o 135 243 tis. eur (o 8,04 %).

Na tovary a služby smerovalo 1 188 344 tis. eur, čo predstavuje plnenie k upravenému rozpočtu na 99,7 %, a to na cestovné náhrady 4 947 tis. eur (91,37 %), na poplatky za energiu, vodu a komunikáciu 215 651 tis. eur (93,67 %), na materiál 239 845 tis. eur (136,9 %), dopravné 21 447 tis. eur (92,02 %), rutinnú a štandardnú údržbu 206 753 tis. eur (88,12 %), nájomné 9 677 tis. eur (92,5 %) a ostatné služby 490 024 tis. eur (95,58 %). V porovnaní s rokom 2016 došlo k nárastu výdavkov na tovary a služby o 33 973 tis. eur (o 2,94 %).

Výdavky na bežné transfery dosiahli 467 785 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu na 97,61 %). Z uvedenej sumy boli transfery v rámci verejnej správy 264 284 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu 99,3 %), 157 053 tis. eur (94,87 %) predstavovali bežné transfery jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám, 46 346 tis. eur (97,69 %) tvorili transfery nefinančným subjektom nezaradeným vo verejnej správe v registri organizácií vedených ŠÚ SR a bežné transfery do zahraničia boli 96 tis. eur (231,8 %). Oproti roku 2016 došlo k nárastu bežných transferov o 27 703 tis. eur (o 6,29 %).

Na splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi, pôžičkami a návratnými finančnými výpomocami obce použili 17 326 tis. eur (88,09 % z upraveného rozpočtu), z toho na splácanie úrokov v tuzemsku 16 910 tis. eur (89,27 %), do zahraničia 125 tis. eur (36,93 %) a na ostatné platby súvisiace s úverom, pôžičkou a návratnou finančnou výpomocou 291 tis. eur (75,37 %). Oproti roku 2016 došlo k poklesu výdavkov v tejto položke o 2 592 tis. eur (o 13,01 %).

Prebytok schváleného bežného rozpočtu obcí predstavoval sumu 258 903 tis. eur, prebytok upraveného rozpočtu 249 338 tis. eur, pričom v skutočnosti hospodárenie bežného rozpočtu obcí skončilo s prebytkom vo výške 424 876 tis. eur. Oproti roku 2016 (449 875 tis. eur) došlo k poklesu prebytku bežného rozpočtu o 25 000 tis. eur (o 5,56 %).

b) Výdavky kapitálového rozpočtu

Výdavky kapitálového rozpočtu boli schválené vo výške 892 287 tis. eur a počas roka došlo k ich úprave na sumu 961 521 tis. eur. V skutočnosti boli vynaložené výdavky kapitálového rozpočtu vo výške 636 539 tis. eur, čo je plnenie na 66,2 % k upravenému rozpočtu. Oproti roku 2016 došlo k nárastu týchto výdavkov o 171 159 tis. eur (o 36,78 %). Z realizovaných kapitálových výdavkov smerovalo 598 637 tis. eur (65,14 % z upraveného rozpočtu) na obstarávanie kapitálových aktív, čo predstavuje 94,05 % z celkových kapitálových výdavkov a na kapitálové transfery sa vynaložilo 37 902 tis. eur (89,24 %), t. j. 5,95 % z celkových kapitálových výdavkov.

V rámci výdavkov na obstarávanie kapitálových aktív obce vynaložili na realizáciu nových stavieb a technického zhodnotenia existujúcich objektov takmer 77,60 % z celkových výdavkov na kapitálové aktíva, t. j. 464 520 tis. eur (k upravenému rozpočtu plnenie na 64,59 %), pričom oproti roku 2016 tieto výdavky vzrástli o 145 600 tis. eur (o 45,65 %). Na nákup pozemkov a nehmotných aktív sa vynaložilo 21 452 tis. eur (plnenie upraveného rozpočtu na 75,28 %), na nákup budov a objektov, strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia a dopravných prostriedkov 81 934 tis. eur (71,47 %), na prípravnú a projektovú dokumentáciu 24 373 tis. eur (50,43 %) a na rekonštrukciu a modernizáciu strojov a zariadení a ostatné kapitálové výdavky 6 359 tis. eur (76,05 %). Výdavky na obstarávanie kapitálových aktív oproti roku 2016 vzrástli o 161 826 tis. eur (o 37,05 %).

Kapitálové transfery boli okrem iného použité na kapitálové transfery subjektom v rámci verejnej správy, a to v sume 34 721 tis. eur (plnenie na 92,37 %), z čoho najväčšia časť smerovala

príspevkovým organizáciám (18 370 tis. eur, plnenie na 91,76 %). Ďalej kapitálové transfery smerovali jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám (407 tis. eur, plnenie na 80,63 %), nefinančným subjektom nezaradeným vo verejnej správe (2 775 tis. eur, plnenie na 63,4 %). V kapitálových transferoch oproti roku 2016 došlo k nárastu o 9 334 tis. eur (o 32,67 %).

Schodok schváleného kapitálového rozpočtu obcí predstavoval sumu 428 256 tis. eur, schodok upraveného rozpočtu 550 994 tis. eur, pričom v skutočnosti hospodárenie kapitálového rozpočtu obcí skončilo so schodkom vo výške 372 511 tis. eur. Oproti roku 2016 (schodok vo výške 140 688 tis. eur) schodok kapitálového rozpočtu sa zvýšil o 231 823 tis. eur (o 164,78 %), pričom u príjmov bol zaznamenaný pokles o 60 664 tis. eur (o 18,68 %) a u výdavkov nárast o 171 159 tis. eur (o 36,78%).

1.4 Výdavky rozpočtov obcí podľa funkčnej klasifikácie

Súhrnný prehľad výdavkov obcí podľa jednotlivých oddielov funkčnej klasifikácie (vrátane výdavkových finančných operácií) je nasledovný (v tis. eur):

Č.	Názov oddielu	Skutočnosť 2016	Skutočnosť 2017	Rozdiel 2017-2016	Podiel z celk. výd. 2017 v %	Pomer 2017/2016 v %
1	Všeobecné verejné služby	989 655	985 149	-4 506	22,95%	-0,46%
2	Obrana	765	841	76	0,02%	9,93%
3	Verejný poriadok a bezpečnosť	67 750	76 392	8 642	1,78%	12,76%
4	Ekonomická oblasť	369 442	438 672	69 230	10,22%	18,74%
5	Ochrana životného prostredia	283 690	291 780	8 090	6,80%	2,85%
6	Bývanie a občianska vybavenosť	328 603	346 206	17 603	8,07%	5,36%
7	Zdravotníctvo	5 711	6 574	863	0,15%	15,11%
8	Rekreácia, kultúra a náboženstvo	231 023	254 008	22 985	5,92%	9,95%
9	Vzdelávanie	1 576 244	1 704 036	127 792	39,70%	8,11%
10	Sociálne zabezpečenie	175 809	188 307	12 498	4,39%	7,11%
	S p o l u	4 028 692	4 291 965	263 273	100,00%	6,53%

01 – Všeobecné verejné služby - prevažná časť výdavkov (985 149 tis. eur, oproti roku 2016 menej o 4 506 tis. eur) sa realizovala v triede Výdavky verejnej správy, ktorá zahŕňa výdavky na činnosť obecných a mestských úradov, výdavky súvisiace s finančnými transakciami verejného dlhu, transfery všeobecnej povahy medzi rôznymi úrovňami verejnej správy a na ostatné výdavky v rámci všeobecnej verejnej služby.

02 - Obrana - výdavky smerovali najmä do financovania civilnej ochrany (841 tis. eur) a oproti roku 2016 došlo k ich nárastu o 76 tis. eur.

03 – Verejný poriadok a bezpečnosť - výdavky v sume 76 392 tis. eur (oproti roku 2016 nárast o 8 642 tis. eur) sa použili na financovanie policajných služieb - obecnú políciu a na

financovanie požiarnej ochrany – na mestské, na dobrovoľné požiarne zbory a na zabezpečovanie verejného poriadku.

V rámci oddielu 04 – Ekonomická oblasť (438 672 tis. eur) sa financovali najmä výdavky v oblasti dopravy vo výške 354 780 tis. eur (cestná doprava - mestská doprava, vodná doprava a ostatné druhy dopravy). V rámci oddielu sa ďalej financovali činnosti na úseku poľnohospodárstva, rybného hospodárstva a poľovníctva (6 668 tis. eur), ťažby, výroby a výstavby (38 695 tis. eur) a ostatné činnosti spadajúce do tejto funkcie. Celkové výdavky v tomto oddiele oproti 2016 vzrástli o 69 230 tis. eur.

Z celkových výdavkov (291 780 tis. eur) oddielu 05 – Ochrana životného prostredia sa financovali najmä činnosti na úseku zberu, prepravy a zneškodňovania komunálneho odpadu (212 949 tis. eur), na úseku prevádzky kanalizačných sústav vrátane čistenia odpadových vôd (47 723 tis. eur), v súvislosti so znižovaním a znečisťovaním ovzdušia (4 529 tis. eur), ochrany prírody a krajiny (10 940 tis. eur) a ochrany životného prostredia (15 640 tis. eur). V porovnaní s rokom 2016 došlo k nárastu o 8 090 tis. eur.

06 – Bývanie a občianska vybavenosť - z celkových výdavkov 346 206 tis. eur sa financovali predovšetkým potreby súvisiace s rozvojom bývania (68 063 tis. eur), s rozvojom obcí – skvalitnenie vybavenosti obcí (156 021 tis. eur), so zásobovaním pitnou vodou (15 603 tis. eur), verejným osvetlením obcí (59 097 tis. eur) a v súvislosti s výskumom, vývojom, bývaním a občianskou vybavenosťou (47 422 tis. eur). Oproti roku 2016 došlo k nárastu o 17 603 tis. eur.

Z oddielu 07 – Zdravotníctvo (6 574 tis. eur; oproti roku 2016 nárast o 863 tis. eur) smerovali finančné prostriedky na obstaranie farmaceutických, zdravotníckych výrobkov, terapeutických pomôcok a vybavenia, na všeobecnú a na primárnu lekársku zdravotnú starostlivosť a záchrannú zdravotnú službu a iné zdravotné služby, na ústavnú zdravotnú starostlivosť a na verejné zdravotné služby v pôsobnosti obcí.

V oddieli 08 – Rekreačia, kultúra a náboženstvo obce v rámci celkových výdavkov 254 008 tis. eur financovali rekreačné a športové služby (105 771 tis. eur, oproti roku 2016 viac o 7 211 tis. eur), kultúrne služby (divadlá, umelecké súbory, klubové a špeciálne kultúrne zariadenia, odborné-metodické zariadenia, knižnice, múzeá, galérie, pamiatková starostlivosť, národnostná kultúra) v sume 112 501 tis. eur, náboženské a iné spoločenské služby (19 004 tis. eur) a ostatné kultúrne aktivity realizované obcami. Oproti roku 2016 v celkových výdavkoch v tomto oddiele došlo k nárastu o 22 985 tis. eur.

V rámci výdavkov oddielu 09 – Vzdelávanie (1 704 036 tis. eur; oproti roku 2016 nárast o 127 792 tis. eur) obce vynaložili v roku 2017 finančné prostriedky vo výške 810 796 tis. eur na predprimárne vzdelávanie v materských školách a primárne vzdelávanie (1. stupeň základnej školy) a 451 803 tis. eur na sekundárne vzdelávanie (2. stupeň základnej školy). Ďalej obce financovali zariadenia pre záujmové vzdelávanie, centrá voľného času, jazykové školy, zariadenie pre celoživotné vzdelávanie, služby pridružené ku školám (služby v školstve, školské stravovanie, domovy mládeže,

strediská služieb škole, zariadenia výchovného poradenstva) a ostatné výdavky súvisiace so vzdelávaním v sume 441 437 tis. eur.

V oddieli 10 – Sociálne zabezpečenie obce vynaložili celkom 188 307 tis. eur; (oproti roku 2016 nárast o 12 498 tis. eur), z ktorých boli financované nocľahárne, nízkoprahové denné centrá, nízkoprahové denné centrá pre deti a rodinu, zariadenia pre seniorov, zariadenia opatrovateľskej služby, denný stacionár, prepravná služba, odľahčovacia služba, sociálne poradenstvo, poskytovanie finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy. Finančné príspevky na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby boli poskytnuté vo výške 5 973 tis. eur.

1.5. Finančné operácie obcí

Finančné operácie sú súčasťou rozpočtu obcí, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov z peňažných fondov obcí a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Príjmové finančné operácie dosiahli sumu 413 787 tis. eur, čo predstavuje plnenie k upravenému rozpočtu 73,96 % a výdavkové finančné operácie sumu 163 667 tis. eur, k upravenému rozpočtu sa splnil ich rozpočtový zámer na 90,54 %. V porovnaní s rokom 2016 došlo u príjmových finančných operácií k nárastu o 96 837 tis. eur (o 30,55 %) a u výdavkových finančných operácií k poklesu o 102 214 tis. eur (o 38,44 %).

Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami sú vykázané vo výške 256 486 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu na 77,56 %), z toho zo splátok tuzemských a zahraničných úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomoci (len istín) získali 2 362 tis. eur a z ostatných finančných operácií získali 254 125 tis. eur, z toho zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov predstavoval 67 168 tis. eur (v roku 2016 to bolo 77 914 tis. eur), prevod prostriedkov z peňažných fondov bol vykonaný v sume 161 486 tis. eur (v roku 2016 to bolo 90 652 tis. eur) a v rámci iných príjmových finančných operácií získali obce prostriedky v sume 17 166 tis. eur. Obce prijali úvery za 157 301 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu na 68,76 %), čo je oproti roku 2016 (131 909 tis. eur) nárast o 25 392 tis. eur. Išlo predovšetkým o tuzemské úvery (151 868 tis. eur, plnenie na 68,01 %), zo zahraničných úverov a pôžičiek bolo prijatých 5 433 tis. eur (99,38 %).

Vo výdavkovej časti použili obce finančné operácie na splácanie istín 138 305 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu na 84,81 %). V porovnaní s rokom 2016 došlo k poklesu splátok istín o 110 510 tis. eur (o 44,41 %). Ďalej boli finančné operácie použité na nákup majetkových účastí, poskytnutie pôžičiek a ostatných výdavkových finančných operácií 25 362 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu na 143,3 %).

2. Vyššie územné celky

Vyššie územné celky (ďalej len „VÚC“), zabezpečovali financovanie samosprávnych kompetencií v roku 2017 predovšetkým z daňových príjmov. Prostredníctvom dotácií zo štátneho rozpočtu z príslušných kapitol sa financovali kompetencie preneseného výkonu štátnej správy na úseku školstva, úlohy spojené s regionálnym rozvojom, ochranou životného prostredia, ako aj realizácia projektov spolufinancovaných z Európskej únie.

Príjmy bežného rozpočtu schválené zastupiteľstvami VÚC predpokladali v sume 1 231 388 tis. eur, výdavky 1 124 481 tis. eur a prebytok 106 906 tis. eur. Počas roka 2017 boli príjmy bežného rozpočtu upravené na sumu 1 278 743 tis. eur, výdavky 1 184 882 tis. eur a prebytok v sume 93 861 tis. eur. Skutočné bežné príjmy dosiahli sumu 1 309 245 tis. eur a výdavky 1 161 923 tis. eur, prebytok dosiahol 147 322 tis. eur.

V schválených kapitálových rozpočtoch VÚC rozpočtovali príjmy 81 076 tis. eur, výdavky 280 952 tis. eur a schodok 199 876 tis. eur. Zmenami počas roka bol upravený rozpočet kapitálových príjmov na sumu 100 067 tis. eur, výdavkov 447 026 tis. eur a schodok 346 959 tis. eur. V skutočnosti boli dosiahnuté kapitálové príjmy v sume 14 484 tis. eur, výdavky 172 264 tis. eur, schodok 157 780 tis. eur.

Súčasťou rozpočtov VÚC sú aj finančné operácie, v rámci ktorých VÚC predpokladali v schválených rozpočtoch príjmových finančných operácií získať 119 730 tis. eur, výdavkové finančné operácie sa očakávali v sume 26 761 tis. eur. Zmenou v priebehu roka 2017 boli upravené príjmové finančné operácie na sumu 287 178 tis. eur, výdavkové finančné operácie 29 433 tis. eur. Skutočné príjmové finančné operácie boli dosiahnuté v sume 195 646 tis. eur, výdavkové v sume 30 327 tis. eur, prebytok finančných operácií bol 165 319 tis. eur.

Celkové príjmy rozpočtov VÚC sa predpokladali v schválených rozpočtoch vo výške 1 432 195 tis. eur, v upravených rozpočtoch vo výške 1 665 988 tis. eur a v skutočnosti dosiahli 1 519 376 tis. eur. Výdavky sa predpokladali v schválených rozpočtoch vo výške 1 432 195 tis. eur, v upravených rozpočtoch 1 661 341 tis. eur a v skutočnosti sa realizovali vo výške 1 364 515 tis. eur. V porovnaní s rokom 2016 sa skutočne dosiahnuté celkové príjmy VÚC zvýšili o 133 039 tis. eur (o 9,6 %) a celkové výdavky vzrástli o 121 761 tis. eur (o 9,8 %). Nárast celkových príjmov v porovnaní s rokom 2016 súvisí s nárastom daňových príjmov o 54 848 tis. eur (o 7,66 %), nedaňových príjmov o 1 082 tis. eur (o 1,03 %) a príjmových finančných operácií o 89 612 tis. eur (o 84,51 %), pričom došlo k poklesu celkových grantov a transferov o 12 502 tis. eur (o 2,73 %). Nárast celkových výdavkov súvisí s nárastom bežných výdavkov o 67 239 tis. eur (o 6,14 %) kapitálových výdavkov o 67 942 tis. eur (o 65,13 %), pričom zároveň došlo k poklesu výdavkových finančných operácií o 13 420 tis. eur (o 30,68 %).

VÚC vo svojich schválených rozpočtoch na rok 2017 predpokladali vyrovnaný rozpočet. Po vylúčení finančných operácií predpokladali schodok vo výške 92 969 tis. eur. V upravených rozpočtoch predpokladali VÚC účtovný prebytok vo výške 4 647 tis. eur, vylúčením finančných operácií predpokladali schodok vo výške 253 098 tis. eur.

Hospodárenie VÚC za rok 2017 skončilo účtovným prebytkom 154 861 tis. eur. Po vylúčení príjmových finančných operácií vo výške 195 647 tis. eur a výdavkových finančných operácií vo výške 30 327 tis. eur predstavujú príjmy 1 323 729 tis. eur a výdavky 1 334 187 tis. eur. Rozpočtové hospodárenie VÚC po vylúčení finančných operácií skončilo so schodkom 10 458 tis. eur. Po započítaní zmien stavu pohľadávok s pozitívnym vplyvom 1 632 tis. eur, záväzkov s negatívnym vplyvom 7 032 tis. eur a časového rozlíšenia úrokov s pozitívnym vplyvom 123 tis. eur skončilo rozpočtové hospodárenie VÚC so schodkom vo výške 15 735 tis. eur. Oproti roku 2016, keď rozpočtové hospodárenie VÚC v metodike ESA 2010 skončilo podľa aktuálnej notifikácie s prebytkom vo výške 84 308 tis. eur, došlo k jeho poklesu o 100 043 tis. eur (o 118,66 %).

2.1. Vzťahy štátneho rozpočtu a rozpočtov VÚC²

V roku 2017 bolo z rozpočtov jednotlivých kapitol do rozpočtov vyšších územných celkov poskytnutých 433 648 tis. eur vo forme bežných a kapitálových grantov a transferov, z toho bežné granty a transfery tvorili sumu 429 396 tis. eur a kapitálové granty a transfery čiastku 4 252 tis. eur. Oproti roku 2016 objem poskytnutých transferov zaznamenal pokles o 12 532 tis. eur.

Granty a transfery zo zdroja 111 - štátny rozpočet boli poskytnuté z jednotlivých kapitol v celkovej sume 431 330 tis. eur, z toho bežné granty a transfery v čiastke 427 287 tis. eur a kapitálové granty a transfery v čiastke 4 043 tis. eur. Takmer celá suma transferov poskytnutá zo zdroja štátny rozpočet (424 431 tis. eur) bola určená na financovanie kompetencií preneseného výkonu štátnej správy v rámci bežných výdavkov, a to najmä v kapitole Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a v kapitole Ministerstva vnútra SR. Tieto prostriedky boli určené na financovanie kompetencií preneseného výkonu štátnej správy na úseku školstva a na niektoré činnosti zabezpečované VÚC v rámci ich samosprávnej pôsobnosti.

---

² Zdroj: Štátny záverečný účet za rok 2017

Súhrnný prehľad grantov a transferov poskytnutých VÚC podľa jednotlivých oddielov funkčnej klasifikácie poskytujú údaje v nasledujúcej tabuľke:

Granty a transfery poskytnuté VÚC podľa oddielov funkčnej klasifikácie						v tis. eur	
	Skutočnosť		Rozpočet	Skutočnosť		Rozdiel	
	2015	2016	2017	2017	z toho: zdroj 111*	v tis. eur	v %
	1	2	3	4	5	6=4-3	7=4/3
Všeobecné verejné služby	1 860	4 379	215	725	725	510	237,2
Verejný poriadok a bezpečnosť	8	23	0	9	9	9	x
Ekonomická oblasť	55 997	24 420	0	2 662	344	2 662	x
Zdravotníctvo	500					x	x
Rekreácia, kultúra a náboženstvo	5 204	3 465	0	2 650	2 650	2 650	x
Vzdelávanie	417 266	412 059	481 844	425 600	425 600	-56 244	-11,7
Sociálne zabezpečenie	1 925	1 834	0	2 002	2 002	2 002	x
Spolu	482 760	446 180	482 059	433 648	431 330	-48 411	-10,0

Poznámka: * len prostriedky štátneho rozpočtu

Do rozpočtov VÚC boli poskytnuté granty a transfery z jednotlivých rozpočtových kapitol v nasledovnom členení:

Granty a transfery poskytnuté VÚC podľa kapitol ŠR						v tis. eur	
	Skutočnosť		Rozpočet	Skutočnosť		Rozdiel	
	2015	2016	2017	2017	z toho: zdroj 111*	v tis. eur	v %
	1	2	3	4	5	6=4-3	7=4/3
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	416 767	412 067	481 844	425 608	425 608	-56 236	-11,7
Všeobecná pokladničná správa	6 850	2 778	0	2 750	2 750	2 750	x
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	49 833	23 907	0	2 322	4	2 322	x
Ministerstvo práce, soc. vecí a rodiny SR	2 224	1 838	0	2 002	2 002	2 002	x
Ministerstvo kultúry SR	3 045	690	0	639	639	639	x
Ministerstvo vnútra SR	9	23	205	169	169	-36	x
Úrad vlády SR	333	133	10	158	158	148	1 480,0
Ministerstvo financií SR	3 546	4 244				x	x
Ministerstvo dopravy a výstavby SR	147	500				x	x
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	5					x	x
Ministerstvo zdravotníctva SR	1					x	x
Spolu	482 760	446 180	482 059	433 648	431 330	-48 411	-10,0

Poznámka: * len prostriedky štátneho rozpočtu

Na celkovom objeme poskytnutých grantov a transferov VÚC sa najväčšou sumou podieľalo **Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR**, ktoré na tento účel vynaložilo 425 608 tis. eur. Z tejto sumy smerovala čiastka 424 272 tis. eur v rámci bežných výdavkov na financovanie kompetencií preneseného výkonu štátnej správy pre všetky samosprávne kraje (starostlivosť

o pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca, poskytovanie výchovy a vzdelávania na stredných školách a zabezpečenie ich prevádzky). Pokles na tejto podpoložke v sume 40 788 tis. eur oproti schválenému rozpočtu bol spôsobený najmä presunmi finančných prostriedkov z kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR do rozpočtovej kapitoly Ministerstva vnútra SR. V prípade transferov okrem transferov na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy bola v rámci bežných výdavkov v pôvodnom rozpočte schválená čiastka 15 284 tis. eur, ktorá bola v celej výške zaviazaná do roku 2018. Po úprave rozpočtu bolo aj skutočné plnenie len vo výške 8 tis. eur. Finančné prostriedky boli poskytnuté Banskobystrickému samosprávnemu kraju na pokrytie nákladov odbornej praxe študentov odboru učiteľstva národnostných menšín Pedagogickej fakulty Vysokej školy Ferenc Gála v Szarvasi v maďarskej republike, ktorú absolvovali na Pedagogickej sociálnej akadémii v Lučenci. Suma 1 328 tis. eur bola použitá v rámci kapitálových výdavkov na rozvojový projekt zameraný na rozvoj výchovy a vzdelávania žiakov v oblasti telesnej a športovej výchovy formou dostavby rekonštrukcie alebo výstavby novej telocvične a na odstránenie havárií v školách v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC. Pôvodne schválený rozpočet bol znížený najmä presunmi finančných prostriedkov v prospech kapitoly Ministerstva vnútra SR na financovanie havarijných situácií škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a okresných úradov v sídle kraja.

Z kapitoly **Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR** smerovala pre vyššie územné celky čiastka 2 322 tis. eur, ktorá v schválenom rozpočte nebola rozpočtovaná. Išlo o čerpanie prevodových rozpočtových finančných prostriedkov podľa § 8 zákona 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ktoré nie sú rozpočtované v schválenom rozpočte, ale po ich uvoľnení vstupujú tieto prostriedky do upraveného rozpočtu a následne dochádza k ich čerpaniu.

Najvyšší podiel na čerpaní majú bežné transfery vyplatené vyšším územným celkom na základe žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Integrovaného regionálneho operačného programu 2014-2020 v sume 2 090 tis. eur v rámci prioritnej osi 6. Technická pomoc. Čiastka 19 tis. eur bola poskytnutá z Operačného programu cezhraničnej spolupráce INTERREG V-A PL-SK 2014-2020, z toho v sume 16 tis. eur v rámci prioritnej osi 1. Ochrana a rozvoj prírodného prostredia a kultúrneho dedičstva cezhraničného územia a v sume 3 tis. eur v rámci prioritnej osi 3. Rozvoj cezhraničného vzdelávania a celoživotného vzdelávania. Finančné prostriedky v objeme 4 tis. eur boli poukázané Trenčianskemu samosprávnemu kraju v rámci oprávnených výdavkov vyplývajúcich z projektu Mobilné prihraničie v nadväznosti na Operačný program cezhraničnej spolupráce SR-ČR 2007-2013. Kapitola poskytla k 31.12.2017 kapitálové transfery vyšším územným celkom v celkovej sume 209 tis. eur na základe žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Integrovaného regionálneho operačného programu 2014-2020, a to v rámci prioritnej osi 1. Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch.

Z kapitoly **Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR** smerovala vyšším územným celkom suma 2 002 tis. eur, z toho čiastka 1 391 tis. eur bola určená na ústavnú starostlivosť v neštátnych zariadeniach v rámci podprogramu Starostlivosť o ohrozené deti. Ďalšia suma v objeme

611 tis. eur smerovala právnickým osobám v pôsobnosti vyšších územných celkov vo forme dotácií v súlade so zákonom č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Tieto výdavky v pôvodnom rozpočte neboli rozpočtované, nakoľko až po schválení dotácie prišlo k úprave rozpočtu na konkrétnej podpoložke.

V kapitole **Všeobecná pokladničná správa** na rok 2017 neboli schválené žiadne dotácie pre vyššie územné celky. V skutočnosti boli vyšším územným celkom poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 2 750 tis. eur, z toho na základe Uznesenia vlády č. 705/2015 k návrhu na uvoľnenie finančných prostriedkov na rekonštrukciu Divadla Aréna v Bratislave bola poskytnutá dotácia Bratislavskému samosprávnemu kraju v sume 2 000 tis. eur. Na základe uznesení vlády č. 235/2017 a 541/2017 k správam o priebehu a následkoch povodní na území Slovenskej republiky boli uvoľnené finančné prostriedky na úhradu výdavkov vynaložených na vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác pri ochrane dopravnej infraštruktúry v čiastkach 198 tis. eur a 146 tis. eur. Na základe uznesenia vlády č. 565/2017 k návrhu na uvoľnenie finančných prostriedkov z rezervy vlády Slovenskej republiky boli poskytnuté finančné prostriedky na opravu ciest Banskobystrického samosprávneho kraja v sume 400 tis. eur.

Podľa zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve bolo v roku 2017 z celkového výnosu dane z príjmov fyzických osôb príjmom rozpočtov vyšších územných celkov 30,0 % (rovnako ako v roku 2016). Skutočný prevod dane z príjmov fyzických osôb do rozpočtov vyšších územných celkov daňovými úradmi bol vykonaný vo výške 771 208 tis. eur vrátane zúčtovania za predchádzajúci rok (716 364 tis. eur v roku 2016).

2.2. Príjmy rozpočtov VÚC

a) Príjmy bežného rozpočtu

Schválený rozpočet príjmov bežného rozpočtu na rok 2017 bol vo výške 1 231 388 tis. eur, ktorý bol počas roka upravený na sumu 1 278 743 tis. eur. V skutočnosti dosiahli VÚC príjmy bežného rozpočtu vo výške 1 309 245 tis. eur. V porovnaní s rokom 2016 došlo k nárastu príjmov bežného rozpočtu o 70 067 tis. eur (o 5,65 %). Plnenie príjmov bežného rozpočtu podľa ekonomickej klasifikácie bolo nasledovné:

Daňové príjmy - v roku 2017 do rozpočtov VÚC smerovali celkové daňové príjmy v sume 771 212 tis. eur (plnenie na 101,89 % upraveného rozpočtu), pričom VÚC mali daňové príjmy len z výnosu dane z príjmov fyzických osôb. V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo u daňových príjmov k nárastu o 54 848 tis. eur (o 7,66 %).

Nedaňové príjmy bežného rozpočtu dosiahli sumu 99 803 tis. eur, k upravenému rozpočtu boli splnené na 120,97 %. Oproti roku 2016 je zaznamenaný ich nárast o 2 632 tis. eur (o 2,71 %).

V kategórii nedaňových príjmov je plnenie nasledovné:

- príjmy z podnikania a vlastníctva majetku 8 607 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu na 109,38 %). Tieto príjmy boli dosiahnuté z prenájmu majetku vo vlastníctve VÚC a z podnikania,
- administratívne a iné poplatky a platby 83 979 tis. eur (k upravenému rozpočtu je plnenie na 120,57 %). Ide najmä o platby od občanov umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb za poskytované služby, platby za stravné, za ubytovacie služby, poplatky a platby za zápisné a školné a z administratívnych poplatkov,
- úroky z tuzemských úverov, pôžičiek a vkladov 34 tis. eur (k upravenému rozpočtu je plnenie na 52,95 %),
- iné nedaňové príjmy 7 183 tis. eur, ide o príjmy z náhrad poistného plnenia, vratky, dobropisy, z refundácie a ostatné nedaňové príjmy.

Z prostriedkov štátneho rozpočtu a zo zahraničných grantov a transferov, boli VÚC poskytnuté bežné granty a transfery v sume 438 230 tis. eur (k upravenému rozpočtu je plnenie na 99,75 %), z toho tuzemské bežné granty a transfery v sume 436 803 tis. eur a zahraničné bežné granty a transfery vo výške 1 428 tis. eur. Oproti roku 2016 došlo v tejto kategórii bežných príjmov k nárastu o 12 587 tis. eur (o 2,96 %).

b) Príjmy kapitálového rozpočtu

Rozpočet kapitálových príjmov bol na rok 2017 schválený vo výške 81 076 tis. eur, ktorý bol počas roka upravený na sumu 100 067 tis. eur. V skutočnosti boli dosiahnuté príjmy kapitálového rozpočtu vo výške 14 484 tis. eur (plnenie na 14,47 % k upravenému rozpočtu). Na plnení týchto príjmov sa podieľali nedaňové kapitálové príjmy v sume 6 734 tis. eur (plnenie na 70,24 %), oproti roku 2016 došlo k ich poklesu o 1 550 tis. eur, tuzemské kapitálové granty a transfery vo výške 6 622 tis. eur (plnenie 7,41 %) a zahraničné granty vo výške 1 128 tis. eur (plnenie 99,42 %). Oproti roku 2016 došlo k poklesu príjmov kapitálového rozpočtu o 26 639 tis. eur (o 64,78 %).

2.3. Výdavky rozpočtov VÚC

a) Výdavky bežného rozpočtu

Výdavky bežného rozpočtu boli schválené vo výške 1 124 481 tis. eur, ktoré boli počas roka upravené na sumu 1 184 882 tis. eur. V skutočnosti boli dosiahnuté výdavky bežného rozpočtu v sume 1 161 923 tis. eur. Oproti roku 2016 došlo k ich nárastu o 67 239 tis. eur (o 6,14 %).

Výdavky bežného rozpočtu boli určené na úhradu miezd, platov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní, na ktoré sa vyplatilo 325 576 tis. eur (plnenie na 99,8 % upraveného rozpočtu) a na odvody do poistných fondov a príspevku zamestnávateľa do poisťovní smerovalo 118 294 tis. eur (99,5 % upraveného rozpočtu). Osobné výdavky zamestnancov VÚC a rozpočtových

organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti (mzdy a odvody) tvoria 38,2 % výdavkov bežného rozpočtu VÚC. Oproti roku 2016 došlo k nárastu osobných výdavkov o 36 034 tis. eur (o 8,84 %).

Na tovary a služby smerovalo 239 674 tis. eur (plnenie na 94,86 %), čo predstavuje 20,63 % výdavkov bežného rozpočtu, a to na cestovné náhrady 1 880 tis. eur (105,3 %), energie, vodu a komunikácie 41 384 tis. eur (96,14 %), materiál 55 900 tis. eur (119,21 %), dopravné 5 636 tis. eur (97,09 %), rutinnú a štandardnú údržbu 70 162 tis. eur (89,55 %), nájomné 3 565 tis. eur (95,47 %) a ostatné služby 61 149 tis. eur (83,72 %). V porovnaní s rokom 2016 vzrástli výdavky na tovary a služby o 10 293 tis. eur (o 4,49 %).

V rámci bežných výdavkov poskytli VÚC bežné transfery 474 674 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu na 98,59 %), a to transfery subjektom v rámci sektora verejnej správy vo výške 266 582 tis. eur (98,31 %), ktoré smerovali najmä príspevkovým organizáciám 263 759 tis. eur (98,1 %) a obciam 1 781 tis. eur (102,25 %). Ďalej boli poskytnuté bežné transfery jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám v sume 56 855 tis. eur (97,47 %), z toho napr. občianskym združeniam a nadáciami 8 992 tis. eur (97,9 %), neziskovým organizáciám poskytujúcim všeobecne prospešné služby 27 084 tis. eur (96,77 %), nefinančným právnickým osobám 797 tis. eur (93,86 %) a na nemocenské dávky 1 462 tis. eur (98,79 %). Transfery nefinančným subjektom nezaraďeným v sektore verejnej správy boli poskytnuté v sume 150 580 tis. eur (99,55 %). Ide predovšetkým o dotácie poskytnuté dopravcom – právnickým osobám, ktorí zabezpečujú výkony vo verejnom záujme, a to prepravu osôb v pravidelnej verejnej autobusovej doprave. Bežné transfery do zahraničia boli poskytnuté VÚC v sume 656 tis. eur (95,25 %). Oproti roku 2016 došlo v bežných transferoch k nárastu o 21 500 tis. eur (o 4,74 %).

Na splátky úrokov a ostatných platieb súvisiacich s úvermi sa použilo 3 705 tis. eur (65,36 %). V porovnaní s rokom 2016 došlo k poklesu o 587 tis. eur (o 13,68 %).

Hospodárenie bežného rozpočtu VÚC v roku 2017 skončilo s prebytkom 147 322 tis. eur. V porovnaní s rokom 2016 došlo k nárastu prebytku hospodárenia bežného rozpočtu o 2 828 tis. eur (o 1,96 %).

b) Výdavky kapitálového rozpočtu

Výdavky kapitálového rozpočtu boli schválené vo výške 280 952 tis. eur a počas roka boli upravené na sumu 447 026 tis. eur. V skutočnosti boli vynaložené kapitálové výdavky vo výške 172 264 tis. eur, čo je plnenie na 38,54 % upraveného rozpočtu. Oproti roku 2016 došlo k nárastu týchto výdavkov o 67 942 tis. eur (o 65,13 %).

Z realizovaných kapitálových výdavkov smerovalo na obstaranie kapitálových aktív 130 141 tis. eur (35,54 % z upraveného rozpočtu) a na kapitálové transfery 42 123 tis. eur (52,1 %). Z kapitálových výdavkov na obstaranie kapitálových aktív boli realizované predovšetkým nákupy pozemkov a nehmotných aktív v sume 3 389 tis. eur (k upravenému rozpočtu plnenie na

46,04 %), nákup budov, objektov alebo ich častí za 3 946 tis. eur (99,86 %), strojov, prístrojov, zariadení a techniky za 6 885 tis. eur (49,05 %), dopravných prostriedkov 7 366 tis. eur (73,16 %), na prípravnú a projektovú dokumentáciu sa použilo 6 195 tis. eur (58,29 %), na realizáciu stavieb a ich technického zhodnotenia sa použilo 99 912 tis. eur (31,6 %), na rekonštrukciu a modernizáciu strojov a zariadení 1 418 tis. eur (83,27 %) a na ostatné kapitálové výdavky 1 030 tis. eur (45,95 %).

Kapitálové transfery poskytli VÚC v celkovej sume 42 123 tis. eur (52,1 % upraveného rozpočtu), a to subjektom v rámci verejnej správy v sume 39 839 tis. eur (51,69 %), ktoré smerovali najmä príspevkovým organizáciám v celkovej sume 38 783 tis. eur (plnenie na 51,13 %), obciam na plnenie spoločných projektov v sume 1 012 tis. eur (85,95 %), rozpočtovým organizáciám 5 tis. eur (100 %), ďalej boli poskytnuté jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám v sume 578 tis. eur (97,88 %), nefinančným subjektom nezaradeným vo verejnej správe v sume 726 tis. eur (32,97 %) a transfery do zahraničia 981 tis. eur (100,0 %).

Hospodárenie kapitálového rozpočtu sa skončilo so schodkom 157 780 tis. eur. V porovnaní s rokom 2016 sa schodok kapitálového rozpočtu zvýšil o 94 582 tis. eur (o 149,66 %).

2.4. Výdavky rozpočtov VÚC z hľadiska funkčnej klasifikácie

Čerpanie výdavkov rozpočtov VÚC podľa jednotlivých oddielov funkčnej klasifikácie (vrátane výdavkových finančných operácií) je uvedené v nasledujúcom prehľade (tis. eur):

Č.	Názov oddielu	Skutočnosť 2016	Skutočnosť 2017	Rozdiel 2017-2016	Podiel z celk. výd. 2017 v %	Pomer 2017/2016 v %
1	Všeobecné verejné služby	112 068	105 706	-6 362	7,75%	-5,68%
2	Obrana	2	2	0	0,00%	0,00%
4	Ekonomická oblasť	291 980	348 156	56 176	25,51%	19,24%
5	Ochrana životného prostredia	0	36	36	0,00%	-
6	Bývanie a občianska vybavenosť	0	431	431	0,03%	-
7	Zdravotníctvo	13 498	27 564	14 066	2,02%	104,21%
8	Rekreácia, kultúra a náboženstvo	71 351	73 136	1 785	5,36%	2,50%
9	Vzdelávanie	531 714	559 811	28 097	41,03%	5,28%
10	Sociálne zabezpečenie	222 140	249 673	27 533	18,30%	12,39%
	S p o l u	1 242 753	1 364 515	121 762	100,00%	9,80%

V oddiele 01 – Všeobecne verejné služby (105 706 tis. eur) sa realizovali výdavky súvisiace s činnosťou úradov samosprávnych krajov. Výdavky sa použili na úhradu nákladov spojených s činnosťou úradov samosprávnych krajov, s činnosťou poslancov a zastupiteľstiev, na poskytnutie

bežných transferov, na splátky úrokov, na realizáciu výdavkov kapitálového charakteru a na splátky istín z prijatých úverov. Oproti roku 2016 došlo k ich poklesu o 6 362 tis. eur.

02 - Obrana - výdavky smerovali do financovania civilnej ochrany (2 tis. eur) a oproti roku 2016 nedošlo k ich zmene.

04 - Ekonomická oblasť – celkové výdavky vynaložené v tomto oddiele dosiahli sumu 348 156 tis. eur (nárast medziročne o 56 176 tis. eur). Výdavky boli čerpané predovšetkým na úseku dopravy poskytnutím dotácií na náhradu straty dopravným spoločnostiam pri zabezpečovaní výkonov vo verejnom záujme v pravidelnej autobusovej doprave v sume 147 055 tis. eur (141 836 tis. eur v roku 2016), čo predstavuje nárast medziročne o 5 219 tis. eur a pri zabezpečovaní kompetencií na úseku cestného hospodárstva pri výstavbe, správe a údržbe ciest II. a III. triedy.

Na úseku zdravotníctva - oddiel 07 boli poskytnuté prostriedky v celkovej sume 27 564 tis. eur na financovanie aktivít zdravotníckych zariadení v pôsobnosti VÚC. Oproti roku 2016 došlo k nárastu o 14 066 tis. eur.

Oddiel 08 – Rekreačia, kultúra a náboženstvo - výdavky na úseku kultúry boli čerpané v celkovej sume 73 136 tis. eur (nárast medziročne o 1 785 tis. eur). Tieto výdavky boli smerované najmä na poskytnutie bežných a kapitálových transferov príspevkovým organizáciám – kultúrnym inštitúciám (divadlá, knižnice, múzeá a galérie, klubové a špeciálne kultúrne zariadenia a ostatné kultúrne inštitúcie), ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC, ako aj na športové aktivity zabezpečované VÚC.

Najväčší objem výdavkov v rámci rozpočtu vyšších územných celkov z celkových výdavkoch tvoria výdavky v oddiele 09 – Vzdelávanie. Spolu ide o sumu 559 811 tis. eur (nárast o 28 097 tis. eur oproti roku 2016) a podiel na celkových výdavkoch VÚC predstavujú 41,03 %. Tieto výdavky sa vynaložili na činnosť stredných škôl a školských zariadení (stredné odborné učilištia, strediská praktického vyučovania, združené stredné školy, gymnázia, zariadenia školského stravovania, domovy mládeže, školy v prírode a pod.).

V oddiele 10 – Sociálne zabezpečenie sa vynaložilo spolu 249 673 tis. eur (nárast o 27 533 tis. eur). Z týchto výdavkov je hradené jednak poskytovanie sociálnej ochrany vo forme dávok a jednak výdavky spojené s prevádzkou zariadení sociálnych služieb (mzdy zamestnancom zariadení sociálnych služieb, odvodové povinnosti do poisťovní, energie, nájomné) a výdavky spojené s poskytovanými službami pre občanov, ktorí sú umiestnení v týchto zariadeniach (stravovanie, zdravotnícke potreby, hygienické potreby a ďalšie). V rámci bežných výdavkov poskytli VÚC zo svojich rozpočtov bežné transfery - finančné príspevky neziskovej organizácii poskytujúcej všeobecne prospešné služby vo výške 26 520 tis. eur, oproti roku 2016 (24 659 tis. eur) nárast o 1 861 tis. eur.

2.5. Finančné operácie VÚC

Súčasťou rozpočtov VÚC sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov VÚC a realizujú návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Príjmové finančné operácie dosiahli sumu 195 647 tis. eur, čo predstavuje k upravenému rozpočtu plnenie na 68,13 %. Oproti roku 2016 je zaznamenaný nárast príjmových finančných operácií o 89 612 tis. eur (o 84,51 %). Výdavkové finančné operácie dosiahli sumu 30 327 tis. eur, čo je k upravenému rozpočtu 103,04 % a v porovnaní s rokom 2016 to predstavuje zníženie o 13 420 tis. eur (o 30,68 %). VÚC v roku 2017 vykázali prebytok finančných operácií 165 319 tis. eur (k upravenému rozpočtu plnenie na 64,14 %) a v porovnaní s rokom 2016 to predstavuje nárast o 103 032 tis. eur (o 165,41 %).

Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami v rozpočtoch VÚC sú za rok 2017 vykázané vo výške 141 368 tis. eur (v porovnaní s upraveným rozpočtom plnenie na 77,23 %), pričom všetky tieto prostriedky získali z predaja majetkových účastí a ostatných finančných operácií, v rámci ktorých bol vykonaný prevod zo zostatku prostriedkov z predchádzajúcich rokov v sume 19 382 tis. eur (v roku 2016 to bolo 13 617 tis. eur, percentuálny nárast o 42,34 %, absolútny nárast o 5 767 tis. eur) a prevod prostriedkov z peňažných fondov 117 296 tis. eur (v roku 2016 to bolo 64 363 tis. eur, percentuálny nárast o 82,24 %, absolútny nárast o 52 933 tis. eur). Oproti roku 2016 došlo k nárastu príjmov z transakcií s finančnými aktívami a pasívami o 55 799 tis. eur (o 65,21 %). VÚC prijali úvery v sume 54 279 tis. eur, čo predstavuje plnenie k upravenému rozpočtu 52,12 %, z toho sú tuzemské úvery v sume 10 379 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu 38,29 %) a zahraničné úvery v sume 43 900 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu 56,98 %). V porovnaní s rokom 2016 došlo k nárastu prijatých úverov o 33 812 tis. eur (o 165,21 %).

Vo výdavkovej časti finančných operácií použili VÚC prostriedky v celkovej sume 30 327 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu 103,04 %), z toho na splácanie istín použili 23 604 tis. eur (k upravenému rozpočtu plnenie na 88,6 %). Oproti roku 2016 pokleslo splácanie istín o 15 108 tis. eur (o 39,03 %). Na nákup majetkových účastí, poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci použili VÚC prostriedky v celkovej sume 6 723 tis. eur (k upravenému rozpočtu plnenie na 240,72 %), čo predstavuje oproti roku 2016 nárast o 1 688 tis. eur.

3. Monitoring priebehu fiškálnej decentralizácie za rok 2017

Aj v roku 2017 bolo financovanie originálnych kompetencií obcí a vyšších územných celkov (ďalej len „VÚC“) realizované najmä prostredníctvom podielu na výnose dane z príjmov fyzických osôb (ďalej len „DPFO“) v súlade so zákonom č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a v súlade s nariadením vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v z. n. p. V zmysle citovanej legislatívy predstavoval podiel na výnose DPFO v roku 2017 u obcí 70% a podiel u VÚC 30%.

V nadväznosti na novelizáciu zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov, schválila vláda Slovenskej republiky návrh nariadenia vlády SR č. 370/2016 Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v z. n. p., s účinnosťou od 1.1.2017. Obsahom návrhu bola zmena nastavenia koeficientov základnej umeleckej školy vo vzorci na prerozdeľovanie podielových daní tak, aby objektívnejšie zohľadňovali rozdiel v personálnej náročnosti vzdelávania žiakov základných umeleckých škôl v individuálnej forme vyučovania (zmena koeficientu z 11,4 na 14,7) a v skupinovej forme vyučovania (zmena koeficientu zo 7,0 na 4,8).

3.1 Prehľad o výnose DPFO za rok 2017

Monitorovaný výnos z DPFO sa v zmysle vyššie citovanej legislatívy skladá z výnosu dane zo závislej činnosti a funkčných pôžitkov (tzv. „závislá činnosť“) a dane z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti (tzv. „SZČO“):

Tab. č.1 (v tis. Eur)

Obdobie	FO - závislá činnosť	FO - SZČO	Daň z príjmov FO skut. spolu	Plnenie rozp. výnosu v %
I. štvrťrok	573 087	102 407	675 495	26,8
II. štvrťrok	565 951	-49 506	516 446	20,5
I. polrok	1 139 039	52 902	1 191 940	47,3
III. štvrťrok	626 284	24 456	650 741	25,8
IV. štvrťrok	718 192	16 789	734 982	29,1
II. polrok	1 344 477	41 246	1 385 722	54,9
Rok spolu	2 483 515	94 147	2 577 663	102,2
<i>Rozpočet VS</i>	<i>2 415 704</i>	<i>106 656</i>	<i>2 522 360</i>	<i>100,0</i>

Celkový výnos DPFO za rok 2017 zobrazený v tabuľke č. 1 predstavuje 2 577 663 tis. Eur, čo je nárast o 2,2 % oproti schválenému rozpočtu. Najlepší celkový výnos za štvrtrok bol v IV. štvrtroku v objeme 734 982 tis. Eur, najnižší celkový výnos bol dosiahnutý v II. štvrtroku vo výške 516 446 tis. Eur.

Medziročné porovnanie výnosu dane DPFO 2017-2016:

Tab. č. 2 (v tis. Eur)

Obdobie	Rozdiel FO - záv.	Rozdiel FO-	Rozdiel spolu	Index DPFO 2017/2016 v %
	čin.	SZČO		
	2017 – 2016	2017 – 2016	2017 – 2016	
I. štvrtrok	50 013	-1 620	48 393	107,7
II. štvrtrok	39 709	-13 504	26 205	105,3
I. polrok	89 722	-15 124	74 598	
III. štvrtrok	62 597	-4 061	58 536	109,9
IV. štvrtrok	63 996	-1 936	62 059	109,2
II. polrok	126 592	-5 997	120 595	
Rok spolu	216 314	-21 121	195 193	108,2

Výnos DPFO rástol v každom štvrtroku roku 2017 oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka, najvýraznejšie pri závislej činnosti, pričom spolu celkový medziročný rast výnosu bol v objeme 195 193 tis. Eur, čo je v relatívnych hodnotách nárast o 8,2 %. K zvýšeniu objemu prispel najmä nárast výnosu dane zo závislej činnosti, ktorý vykryl nižší výnos SZČO.

Positívny vplyv na výnos dane z príjmov FO-závislá činnosť mal lepší vývoj na trhu práce, vývoj vzájomného vzťahu priemernej mzdy a nezdaniteľnej časti základu dane a kladné vyrovnanie dane za rok 2016. Zamestnanosť naďalej rástla a v ekonomike pribudlo vyše 42 tisíc nových pracovných miest najmä v sektore trhových služieb.

3.2 Prevod výnosu dane z príjmov FO územnej samospráve za rok 2017

V roku 2017 vykonávali daňové úrady prevod výnosu DPFO obciam a vyšším územným celkom v súlade so zákonom NR SR č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve podľa kritérií uvedených v nariadení vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v z. n. p.

Sumy prevedene na obce a VÚC v priebehu I.- IV. štvrťroku 2017 (vrátane zúčtovania) :

Tab. č. 3 (v tis. eur)

Štvrťrok	Obce	VÚC	Územná samospráva spolu	Plnenie rozpočtovaného prevodu dane v %
I. štvrťrok	512 099	219 471	731 570	29,0
II. štvrťrok	368 679	158 005	526 685	20,9
I. polrok	880 778	377 476	1 258 255	49,9
III. štvrťrok	464 162	198 926	663 088	26,3
IV. štvrťrok	454 546	194 805	649 351	25,8
II. polrok	918 708	393 732	1 312 439	52,1
Rok spolu	1 799 486	771 208	2 570 694	102,0
<i>Rozpočet VS</i>	<i>1 764 524</i>	<i>756 166</i>	<i>2 520 690</i>	<i>100,0</i>

Podľa údajov tabuľky č. 3 v roku 2017 bol obciam prevedený podiel z výnosu DPFO v sume 1 799 486 tis. Eur a podiel na výnose pre VÚC predstavoval sumu 771 208 tis. Eur.

Uvedené sumy sú vrátane zúčtovania, ktoré bolo v mesiaci marec (zúčtovanie za rok 2016) prevedené v objeme 18 526 tis. Eur. Pri detailnom rozdelení to predstavovalo 12 968 tis. Eur pre obce a 5 558 tis. Eur pre VÚC. Aj táto skutočnosť pozitívne ovplyvnila konečný výsledok prevedeného podielu pre územnú samosprávu za rok 2017.

Vzhľadom na kladný vývoj výnosu dane sa upravoval odhad podielu z výnosu DPFO pre územnú samosprávu. Skutočný nárast na konci obdobia oproti schválenému rozpočtu predstavoval celkom 50 004 tis. Eur. Pri podrobnejšom pohľade predstavoval nárast podielu na výnose dane z príjmov fyzických osôb o 34 962 tis. Eur pri obciach a o 15 042 tis. Eur pri VÚC viac oproti schválenému rozpočtu.

Rozdiely v medziročnom porovnaní prevodu výnosu dane obciam podľa štvrťrokov sú (vrátane zúčtovania) uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab. č. 4 (v tis. Eur)

Štvrťrok	Obce 2017	Obce 2016	Rozdiel obce	Prevod výnosu dane 2017/2016 v %
I. štvrťrok*	512 099	478 444	33 655	107,0
II. štvrťrok	368 679	354 114	14 565	104,1
I. polrok	880 778	832 558	48 220	105,8
III. štvrťrok	464 162	422 526	41 635	109,9
IV. štvrťrok	454 546	416 532	38 013	109,1
II. polrok	918 708	839 059	79 649	109,5
<i>Rok spolu</i>	<i>1 799 486</i>	<i>1 671 617</i>	<i>127 869</i>	<i>107,6</i>

*vrátane zúčtovania

Ako vyplýva z tabuľky č. 4 v roku 2017 bol vykázaný nárast vo všetkých štvrťrokoch, pričom sa na raste podieľal najmä rast miezd a zamestnanosti, vyšší ako očakávaný výnos v IV. štvrťroku 2016 a z toho vyplývajúce vyššie kladné zúčtovanie podielu na výnose DPFO za rok 2016, ako aj legislatívne zmeny. Celkovo predstavoval nárast podielu obcí na výnose DPFO za rok 2017 spolu 127 869 tis. Eur, čo v relatívnych hodnotách predstavuje nárast o 7,6% oproti minulému roku.

Rozdiely v medziročnom porovnaní prevodu výnosu dane vyšším územným celkom podľa jednotlivých mesiacov (vrátane zúčtovania) sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab. č. 5 (v tis. eur)

Štvrťrok	VÚC 2017	VÚC 2016	Rozdiel VÚC	Prevod výnosu dane 2017/2016 v %
I. štvrťrok*	219 471	205 004	14 467	107,0
II. štvrťrok	158 005	151 763	6 242	104,1
I. polrok	377 476	356 767	20 709	105,8
III. štvrťrok	198 926	181 083	17 844	109,9
IV. štvrťrok	194 805	178 514	16 292	109,1
II. polrok	393 732	359 596	34 135	109,5
<i>Rok spolu</i>	<i>771 208</i>	<i>716 364</i>	<i>54 845</i>	<i>107,7</i>

*vrátane zúčtovania

Pri prevode podielu výnosu DPFO pre VÚC predstavoval v roku 2017 celkový nárast o 54 845 tis. Eur v porovnaní s minulým rokom.

3.3 Ďalšie daňové príjmy obcí

V záujme komplexnosti uvádzame aj daňové príjmy obcí v zmysle zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, ktorých výnos smeruje do rozpočtu obcí a miest ako ich vlastný daňový príjem. Medzi ďalšie príjmy sa rátajú aj dane označené kódmi 134 a 139 ekonomickej klasifikácie, pričom najväčšiu položku z nich tvoria príjmy z úhrad za dobývací priestor a z úhrad za uskladňovanie plynov alebo kvapalín podľa nariadenia vlády č. 50/2002 Z. z. o úhrade za dobývací priestor, úhrade za vydobyté nerasty.

Prehľad výnosu týchto daní v tis. Eur v roku 2017 v porovnaní s rokom 2016 uvádzame v nasledujúcej tabuľke:

Tab. č. 6 (v tis. Eur)

Daňový príjem	S2017 spolu	S2016 spolu	S2017– S2016	2017/2016 v %
Daň z nehnuteľností	347 899	336 364	11 535	103,4
Dane za tovary a služby	196 746	186 311	10 435	105,6
z toho dane za špecifické služby	196 184	185 751	10 433	105,6
v tom daň za:	x	x	x	x
<i>psa</i>	4 602	4 607	-5	99,9
<i>nevýherné hracie prístroje</i>	477	811	-334	58,8
<i>predajné automaty</i>	232	265	-33	87,4
<i>vjazd a zotrvanie MV v hist. časti mesta</i>	323	316	7	102,3
<i>ubytovanie</i>	14 530	12 335	2 195	117,8
<i>užívanie verej. priest.</i>	12 803	11 534	1 269	111,0
<i>popl. za kom. odpady a drobné stav. odpady</i>	156 731	152 050	4 681	103,1
<i>jadrové zariadenia</i>	3 839	3 834	5	100,1
z použ. tovarov a z pov. na výkon činn.	460	476	-16	96,7
Iné dane za tovary a služby	40	15	25	264,1
Ďalšie daňové príjmy spolu	544 644	522 670	21 974	104,2

Pri **dani z nehnuteľnosti**, ktorá patrí k najväčším vlastným príjmom z miestnych daní, bol nárast o 11 535 tis. Eur oproti minulému roku, čo v relatívnych číslach predstavovalo nárast o cca 3,4 %. Výnosy spolu z **ostatných miestnych daní** boli medziročne vyššie a celkovo rástli o 4 293 tis. Eur, čo je nárast v relatívnych hodnotách o 5,6 %. Najväčší medziročný nárast bol (okrem dane z nehnuteľnosti) pri poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady o cca 4 681 tis. Eur (3,1 %) a v relatívnych hodnotách bol najväčší nárast z dane za ubytovanie o 17,8%.

Z údajov tabuľky je možné vidieť aj pokles výnosu z niektorých daní, kde napr. pokles pri dani za nevýherných hracích prístrojov bol o 41%.

Celkovo môžeme konštatovať, že v roku 2017 rástol medziročne príjem obcí z ďalších daňových príjmov oproti roku 2016. Rast bol spôsobený nárastom dane z nehnuteľnosti o 11 535 tis. Eur, nárastu poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady o 4 681 tis. Eur, nárastu dane za ubytovanie o 2 195 tis. Eur a nárastu dane za užívanie verejného priestranstva o 1 269 tis. Eur, spolu o 21 974 tis. Eur, čo v relatívnych hodnotách predstavuje celkový nárast ďalších daňových príjmov spolu o 4,2 %.

Príjem obcí z poplatku v zmysle zákona č. 447/2015 Z. z o miestnom poplatku za rozvoj predstavoval sumu 2 649 tis. Eur.